

prima instanță - (Judecătoria Buiucani mun. Chișinău) V. Boico
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, L. Bulgac, I. Cotruță

ÎNCHEIERE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Moroi Adrian în interesele lui Chiperi Victor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Chiperi Victor împotriva lui Vartic Piotr, intervenient accesoriu Priguza Lilia privind declararea nulității contractului de donație, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății comune și evacuarea din imobil și cererea reconvențională înaintată de Priguza Lilia împotriva lui Chiperi Victor și Vartic Piotr privind recunoașterea calității de dobânditor de bună-credință.

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017 prin care s-au respins apelurile declarate de Priguza Lilia și Chiperi Victor și s-a menținut hotărârea judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 31 mai 2016,

c o n s t a ț ă :

La 23 octombrie 2014 Chiperi Victor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Vartic Piotr solicitând revocarea/rezoluțiunea contractului de donație nr.727 din 17 martie 2014 încheiat între Chiperi Victor și Vartic Piotr.

În motivarea cererii de chemare în judecată Chiperi Victor a reiterat că în baza contractului de donație nr.727 din 17 martie 2014 a donat lui Vartic Piotr apartamentul nr.15 cu suprafața de 19,5 m.p, nr. cadastral 0100506.103.01.015, situat în mun.Chișinău, str. Calea Ieșilor 43/1, iar ultimul după semnarea contractului i-a garantat că-l va întreține și v-a avea grijă de el.

Relatează că, după semnarea contractului de donație, Vartic Piotr i-a asigurat un loc de trai în localitatea Voinova, r-nul Strășeni, avea un comportament adecvat față de el, însă după o perioadă de timp relațiile dintre ei s-au înrăutățit, și au apărut certuri, Vartic Piotr comunicându-i că nu îl va mai întreține.

Susține reclamantul că, după înregistrarea dreptului de proprietate Vartic Piotr nu îi mai asigură o întreținere corespunzătoare și nu își îndeplinește obligațiile de întreținere, iar el la moment singur își poartă de grijă deși este în etate și îi vine foarte greu.

Mai relevă că, apartamentul donat era unica proprietate pe care o deținea și la

momentul actual nu dispune de nici o încăpere unde să locuiască. În prezent locuiește la familia unei surori de ale sale în or. Cricova. Indică că are 60 de ani și nu dorește să fie o povară pentru nimeni, din care considerente dorește să-și recapete apartamentul donat.

Prin încheierea judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Priguza Lilia.

La 30 septembrie 2015 reclamantul Chiperi Victor prin cerere de modificare a acțiunii și-a concretizat pretenții solicitând declararea nulă a contractului de donație nr.727 din 17 martie 2014 încheiat între Chiperi Victor și Vartic Piotr cu aducerea părților la poziția inițială, declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr.2041 din 23 octombrie 2014 încheiat între Vartic Piotr și Priguza Lilia, evacuarea Liliei Priguza și/sau a altor persoane dacă este cazul, din ap. 15 situat pe str. Calea Ieșilor nr.43/1, mun.Chișinău, obligându-i pe aceștia să nu-i creeze obstacole în folosirea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit cererii de modificare a pretențiilor, reclamantul Chiperi Victor relatează că, contractul de donație a fost încheiat din cauza unui concurs de împrejurări grele în care s-a aflat (starea materială precară, starea bolnavă, promisiuni de ajutor, etc). A încheiat contractul de donație în urma promisiunii de către pârât de a i se acorda întreținere pe viață în schimbul înstrăinării apartamentului.

Aceasta se adevărește prin faptul că, în urma semnării contractului de donație, Vartic Piotr i-a asigurat un loc de trai în localitatea Voinova, r-nul Strășeni și până la 13 octombrie 2014, l-a întreținut.

În cadrul examinării acțiunii inițiale la 18 ianuarie 2016 Priguza Lilia a depus o cerere reconvențională solicitând recunoașterea calității de dobânditor de bună-credință a apartamentului nr.15 situat în mun.Chișinău, str. Calea Ieșilor nr.43/1.

În motivare a reiterat că, a procurat apartamentul nr.15 amplasat în mun.Chișinău pe str. Calea Ieșilor.43/1 de la Vartic Piotr în temeiul contractului de vânzare cumpărare autentificat de notarul public Șipitco Diana cu nr.2041 din 23 octombrie 2014 contra sumei de 58056 lei.

La momentul procurării la notar au fost prezentate de către vânzător actele de proprietate și certificatele necesare, inclusiv extrasul din Registrul bunurilor imobile, care au fost verificate de notar, inclusiv a fost verificată lipsa impedimentelor de natură juridică, după care a fost perfectat contractul menționat anterior, care a fost autentificat și înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău potrivit ordinii și rigorilor stabilite.

Relevă că este cumpărător de bună credință, respectând cerința legală în domeniul executării contractelor, potrivit căreia părțile trebuie să-și îndeplinească obligațiile asumate, astfel încât efectele contractului să corespundă în cel mai înalt grad voinței lor reale, în concordanță cu legea, regulile de conviețuire și bunele moravuri.

Contractul de vânzare-cumpărare dintre Priguza Lilia și Vartic Piotr are ca obiect dreptul de proprietate privată asupra unui bun imobil, aflat în posesia utilă a transmitătorului în momentul încheierii actului translativ, iar proprietarul având un titlu de proprietate valabil și necontestat la momentul înstrăinării au determinat intenția de bună-credință a dobânditorului la încheierea tranzacției.

Consideră că contractul de vânzare cumpărare a fost încheiat legal, iar pretenția reclamantului privind decalarea nulă a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Vartic Piotr și Priguza Lilia, este neîntemeiată.

Prin hotărîrea judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău cererea de chemare în judecată înaintată de Chiperi Victor și cererea reconvențională înaintată de Priguza Lilia s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că, reclamantul nu a probat prin mijloace de probă starea bolnavă invocată sau promisiunile făcute de către pârât referitor la întreținerea acestuia care au servit temei la încheierea contractului de donație. De asemenea cerința privind nulitatea absolută invocată de reclamant nu a fost demonstrată prin probe veridice conform art.118 Codul de procedură civilă și a fost lipsită de careva suport juridic.

Referitor la pretenția privind anularea contractului de vânzare-cumpărare instanța a reținut că aceasta este tardivă dat fiind faptul că reclamantul a depășit termenul de prescripție prevăzut de art.233 alin.2) Codul civil, adică șase luni din momentul încetării violenței.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 06 iunie 2016, Priguza Lilia a declarat apel împotriva hotărîrii judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 31 mai 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale și emiterea unei decizii de admitere a acesteia.

La fel, nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 22 iunie 2016, Chiperi Victor a declarat apel împotriva hotărîrii judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 31 mai 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe în partea respingerii acțiunii inițiale și emiterea unei decizii de admitere a cererii de chemare în judecată înaintată de Chiperi Victor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017, s-au respins apelurile declarate de Priguza Lilia și Chiperi Victor și s-a menținut hotărîrea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 31 mai 2016.

La 25 mai 2017 avocatul Moroi Adrian în interesele lui Chiperi Victor, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017 și a hotărîrii judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 31 mai 2016, solicitând admiterea recursului, casarea hotărîrilor instanțelor ierarhic inferioare în partea respingerii cererii de chemare în judecată înaintată de Chiperi Victor.

Recurentul a declarat cerere de recurs în temeiul art.432, alin.(2) lit.c) care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu soluția instanțelor ierarhic inferioare. Atât instanța de fond cât și instanța de apel la emiterea hotărîrilor nu au dat o apreciere corectă probelor administrate. Indică că Chiperi Victor nu ar fi încheiat contractul de donație dacă ar fi înțeles că pierde dreptul de proprietate asupra apartamentului

Atât contractul de donație cât și contractul de vânzare-cumpărare au fost semnate fără intenția de a produce efecte juridice și sunt lovite de nulitate absolută, dat fiind faptul că nu corespund prevederilor art.195 din Codul civil și anume intenția de a naște, modifica sau stinge careva drepturi și obligații.

Mai indică recurentul că intenția reclamantului la semnarea contractului nu a fost de a dona apartamentul lui Vartic Piotr, ci doar de a beneficia de întreținere, hrană și întreținere pe tot parcursul vieții, adică părțile să execute un contract de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață.

Invocă că, la caz sunt întrunite condițiile legale de anulare a actului juridic, ca fiind bazat pe o cauză falsă, pe viciul de consimțământ exprimat de reclamant nu pentru producerea efectelor juridice rezultate din contractul de donație gratuit, dar a celor a contractului oneros de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, asupra căreia și-a manifestat voința cu intenția obținerii contraprestației corespunzătoare.

Prin referința depusă la 21 iulie 2017 Vartic Piotr a menționat că recurentul Chiperi Victor în recurs nu invocă nici un temei prevăzut de art.432 Codul de procedură civilă, nu

a indicat expres care norme de drept material sau procesual au fost încălcate la examinarea apelului, iar argumentele invocate au fost analizate și verificate de instanța de apel, care le-a dat o apreciere corespunzătoare. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 24 ianuarie 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei a fost expediată părților la 10 martie 2017 (f.d.230 Vol.I), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Potrivit prevederilor art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 25 mai 2017, respectiv recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Moroi Adrian în interesele lui Chiperi Victor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Moroi Adrian în interesele lui Chiperi Victor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat

Dumitru Mardari